

Antipestprotocol

SWS MEERWAARDE

EVELINE VOS

Anti-Pest Protocol SWS MeerWaarde

Inleiding

Bij basisschool MeerWaarde hechten wij veel waarde aan een veilige en positieve leeromgeving voor al onze leerlingen. Pesten is een ernstig probleem dat de fysieke en emotionele veiligheid van leerlingen bedreigt en hun ontwikkeling kan belemmeren. Ons anti-pestprotocol is opgesteld om pesten te voorkomen, vroegtijdig te signaleren en effectief aan te pakken.

Uitgangspunten

1. **Pesten is een Probleem:** Pesten wordt beschouwd als een serieus probleem dat direct invloed heeft op het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen.
2. **Wettelijke Verplichting:** De school is wettelijk verplicht om pesten aan te pakken en preventieve maatregelen te nemen.
3. **Veiligheidsgevoel:** Wij streven ernaar dat iedere leerling zich veilig en geaccepteerd voelt op school.
4. **Positief Gedrag Stimuleren:** De school stimuleert positief gedrag en het respectvol omgaan met elkaar.
5. **Optreden:** Wanneer er structureel gepest wordt, treden wij op volgens dit protocol.

Definitie van Pesten

Pesten is systematisch en herhaaldelijk negatief gedrag dat gericht is op één of meerdere personen. Dit kan zowel fysiek, verbaal als digitaal (cyberpesten) zijn.

PLAGEN	PESTEN
<ul style="list-style-type: none">- Incidenteel / kortdurend- Onbezonnen of spontaan- Wederzijdsheid- Geen vaste structuur: rolwisseling is mogelijk- Positieve bedoelingen- Beide partijen hebben plezier- Gelijkwaardige machtsverhouding: beide partijen- kunnen het plagen stoppen- Heeft geen negatieve gevolgen- Meestal een tegen een- - Vindt openlijk plaats	<ul style="list-style-type: none">- Structureel / langdurig- Systematisch en berekenend- Eenrichtingsverkeer- Neiging tot vaste structuur: rolwisseling is vaak onmogelijk. Dader(s) en slachtoffer(s).- Negatieve bedoelingen: bewust kwetsen- Het gepeste kind heeft verdriet / voelt zich gekwetst- Ongelijkwaardige machtsverhouding: het slachtoffer- is niet in staat het pesten te stoppen- Heeft schadelijke gevolgen: gaat ten koste van..- Meestal een groep tegenover een geïsoleerd slachtoffer- - Gebeurt meestal stiekem

Rollen bij Pesten

- **Pester:** De persoon die het pestgedrag vertoont.
- **Gepeste:** De persoon die het slachtoffer is van pestgedrag.
- **Helpers:** Personen die de pester actief steunen.
- **Omstanders:** Personen die getuige zijn van pestgedrag maar niet ingrijpen.
- **Brave persoon:** Personen die opkomen voor de gepeste.

Signalen van Pesten

- Teruggetrokken gedrag
- Onverklaarbare lichamelijke klachten
- Schade aan eigendommen
- Vermindering van schoolprestaties
- Weigering om naar school te gaan

Cyberpesten

Cyberpesten gebeurt vaak anoniem. De daders voelen zich veilig, ongenaakbaar en onherkenbaar, waardoor ze weinig terughoudend zijn. Cyberpesten is soms harder dan gewoon pesten. Omdat dader en slachtoffer niet direct in contact staan, kunnen grenzen verschuiven. De dader kan verder gaan omdat deze zich niet geremd voelt. De impact van cyberpesten is in potentie groter dan bij gewoon pesten omdat er meer toeschouwers zijn via internet. Cyberpesten is vaak niet terug te draaien omdat gegevens vaak gewoon op internet blijven staan.

Stappen bij Pestsituaties

1. **Signaleren:** Het tijdig herkennen van pestsituaties door leerkrachten, leerlingen en ouders.
2. **Melden:** Leerlingen en ouders worden aangemoedigd om pestgedrag te melden bij leerkrachten of de vertrouwenspersoon.
3. **Onderzoek:** De school onderzoekt de melding grondig door met alle betrokkenen te praten.
4. **Actie:** Op basis van het onderzoek worden passende maatregelen genomen, zoals gesprekken, sancties en begeleiding.
5. **Follow-up:** De situatie wordt nauwlettend gemonitord om herhaling te voorkomen.

Stappenplan:

1. Bijstaan van het gepeste kind

- Tijd maken voor een gesprek met de gepeste leerling
- Luisteren en doorvragen: door wie en hoe wordt gepest
- Medeleven tonen
- Aangeven welke acties je gaat ondernemen
- Afspraken m.b.t. optimale informatieverstrekking aan leerkracht en ouders
- Afspraak voor een vervolgesprek

2. Aanspreken van de pester

- Pester confronteren met zijn/haar gedrag
- Aanhoren van het verhaal van de pester
- Stelling nemen tegen normoverschrijdend gedrag (school- en klassenregels)

3. Verhelderend gesprek

- Bij elkaar brengen van gepeste en pester en het maken van (evt. nieuwe) afspraken
- Aanzegging van sancties bij voortgang van het pestgedrag

4. Aanspreken van de zwijgende middengroep

- Herhalen afspraken / regels
- In herinnering brengen van ieders verantwoordelijkheid voor een goede sfeer
- Bewustwording: wie niet optreedt tegen pestgedrag is medeplichtig
- Collega's worden op de hoogte gesteld van een pestprobleem i.v.m. toezicht in de pauzes.

5. Aanleggen dossier

- Notitie maken in Parnassys

6. Contact ouders

- Ouders van het gepeste kind worden op de hoogte gesteld.
- Ouders van het gepeste kind wordt gevraagd alert te zijn op signalen en deze aan de school door te geven
- Ouders van de pester worden op de hoogte gesteld
- Ouders/verzorgers van de pester worden nadrukkelijk gevraagd hun medewerking te verlenen bij het oplossen van de problematiek

7. Informeren collegae

- IB'er wordt op de hoogte gesteld van lopende zaken.
- TSO inlichten

8. Evaluatie met ouders

- Ouders van het gepeste kind worden opnieuw uitgenodigd voor een gesprek om te evalueren hoe het nu gaat.
- Ouders van de pester worden opnieuw uitgenodigd om te evalueren hoe het nu gaat.

In veel gevallen leidt bovenstaande aanpak tot een oplossing van het probleem. Als het probleem blijft bestaan wordt er volgens het verdere anti pestprotocol gehandeld.

1. Het gepeste kind

- Achterhalen van een mogelijke oorzaak van het pestprobleem.
- Geven van adviezen aan het kind (o.a. lichaamstaal en wijze van communiceren)

2. De pester

- Bewustmaking van de gevolgen van pesten: vergroten van het inlevingsvermogen;
- Concrete afspraken m.b.t. gedragsverandering + wekelijkse evaluatie; (bijhouden in dossier)
- Sanctie volgend op straffend gesprek (zie onder sancties)

3. De zwijgende middengroep

- Controle van gemaakte afspraken
- Op de hoogte stellen van de ouders d.m.v. een brief;
- Aan de orde stellen van de delen uit de methode SEO die ingaan op het activeren van de zwijgende middengroep.

4. De ouders

- Gesprek met de ouders; confrontatie met inhoud van het dossier
- Probleemoplossend gesprek met ouders; achterhalen oorzaak pestgedrag
- Adviezen aan ouders op grond van mogelijk achterhaalde oorzaak; in ernstige situatie advies deskundige hulp.

5. De leraar

- In het algemeen een consequent hanteren van het pestprotocol. Kernpunten zijn:
- Op hoogte stellen van de ouders / gesprekken met ouders;
- Adviseren en informeren van alle betrokkenen;
- Consequent bijhouden van het dossier.
- Op de hoogte stellen van het team; voortgang van het proces. Nu ook tijdens een bouw- of teamvergadering;

Sancties

Om onduidelijkheid te voorkomen en een lijn te trekken m.b.t. de sancties volgt hieronder een overzicht.

Wanneer	Wat	Wie
A. Bij vaststelling pestgedrag	<ul style="list-style-type: none">• Gesprek over omgangsregels• Ouders worden op de hoogte gesteld	Leerkracht
B. Bij voortzetting pestgedrag	<ul style="list-style-type: none">• Stelopdracht over eigen rol in de problematiek• Lezen van een boek over pestenTijdelijke verwijdering uit de klas• Gesprek met ouders	Leerkracht
C. Bij voortzetting pestgedrag na sancties	<ul style="list-style-type: none">• Gesprek met ouders:<ul style="list-style-type: none">a) informeren sancties indien geen verbetering (zie onder D)b) overwegen wenselijkheid deskundige hulp	Leerkracht in overleg met de schoolleiding
D. Pestgedrag duurt voort. Geen verbetering.	<ul style="list-style-type: none">• In werking stelling procedure schorsing-verwijdering.	Schoolleiding in overleg met bestuur en leerplichtambtenaar Alphen a/d Rijn

Afspraken

- Respecteer elkaar en elkaars eigendommen.
- Gebruik geen geweld, scheldwoorden of beledigingen.
- Meld pestgedrag altijd bij een volwassene.
- Help elkaar en steun de slachtoffers van pesten.

Consequenties van Pestgedrag

- Waarschuwing en gesprek met de ouders
- Tijdelijke verwijdering uit de klas
- Schorsing of verwijdering van school bij herhaald pestgedrag

Preventie

- Regelmatige lessen over sociaal-emotionele vaardigheden
- Anti-pest workshops en theaterstukken
- Structurele weerbaarheidstraining in groep 7
- Groepsactiviteiten om het groepsgevoel te bevorderen

Sociaal-Emotioneel Leerlingvolgsysteem

Wij gebruiken een leerlingvolgsysteem om de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen te monitoren. Hierdoor kunnen we vroegtijdig signalen van pesten of andere problemen oppikken en adequaat reageren.

Dagelijkse Aandacht voor een Positief Klimaat

- Dagopeningen met positieve boodschappen
- Complimentenrondes
- Samenwerkingsopdrachten en groepsprojecten
- Maatjes

WaardeWijzer

Aanspreekpunt Pesten

- **Vertrouwenspersoon:** Renée Engelsman en Barbara den Hartog

Informatie voor Ouders

Signalen van Pesten

- Veranderingen in gedrag of humeur
- Fysieke klachten zonder medische oorzaak
- Angst of terughoudendheid om naar school te gaan

Wat kunnen Ouders Doen?

- Praat met uw kind over zijn of haar ervaringen
- Meld signalen van pesten direct aan de school
- Werk samen met de school om tot een oplossing te komen
- Moedig uw kind aan om positief en assertief op te treden